

සී/ස එල්ආර්ඩීසී සේවා (පෞද්ගලික) සමාගමය - 2021

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

සී/ස එල්ආර්ඩීසී සේවා (පෞද්ගලික) සමාගමේ ('සමාගම') 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුවෙන් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ භරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායන් සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසාර සඳහා වූ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතියේ 17.15 (ආ) වගන්තිය අනුව දේපල පිරිසත හා උපකරණවල සාධාරණ අගය ප්‍රත්‍යාගණන වටිනාකමට මිණුම් කර ගිණුම්ගත කළ යුතු වුවත් සමාගම සතුව පවතින රු.මිලියන 9.01 ක් ක්ෂය කර අවසන් වූ නමුත් තවමත් භාවිතයට ගන්නා ස්ථාවර වත්කම් 188 ක් ප්‍රත්‍යාගණනය කර ගිණුම් ගතකිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>නිරීක්ෂිත කරුණ පිලිගන්නා අතර, ඉදිරියේදී වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය සියළු ස්ථාවර වත්කම් පන්තීන් ආවරණය වන පරිදි සිදු කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.</p>	<p>ගිණුම් ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කර ගිණුම්ගත කළ යුතුය.</p>

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) ආරක්ෂක සේවා සැපයීම වෙනුවෙන් සමාගම විසින් සේවාදායකයන් සමඟ එළඹී ගිවිසුම් වල වගන්ති අංක 24 අනුව එක් එක් දිනයේ සේවයේ යෙදවිය යුතු නියමිත ආරක්ෂක නියාමකයින් සංඛ්‍යාව සේවයේ නොයෙදවීම් සැලකිල්ලට ගෙන ඉන්වොයිසි පිළියෙල නොකර පුද්ගල දිනක වැටුප අඩු කිරීම, හා වෙනත් හේතූන් මත දඩ මුදල් අයකිරීම් හේතුවෙන් සේවාදායක ආයතන වෙත යොමු කරන ලද සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව ඉදිරිපත් කළ ඉන්වොයිසි වලින් රු.මිලියන 32.94 ක් අඩු කර ගෙවීම් කර තිබූ අතර එය සමාගමේ ආදායමෙන් අඩු නොකර විකුණුම් පිරිවැයේ කොටසක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශයේ දක්වා තිබීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආරක්ෂක සේවා ආදායම එම වටිනාකමින් අධි ගණනය වී තිබුණි.</p>	<p>බිල්පත් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසු සේවාවලට ආයතන මගින් අනාවරණය කර ගන්නා තොරතුරු මත යොදවා නොමැති සේවකයන් පැය 24 ඉක්මවා ආරක්ෂන නිලධාරීන් යෙදවීම් සම්බන්ධයෙන් යනාදී කරුණු මත මෙම බිල්පත් මත වන අඩු කිරීම් සිදු කරයි. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ඉන්වොයිසි වලින් රු.මිලියන 32.94 පමණ වන අඩු කිරීම් විකුණුම් පිරිවැයක් ලෙස දැක්වීමේ ක්‍රමවේදය 2016 සිට ක්‍රියාත්මක කොට ඇත.</p>	<p>ආදායම හඳුනා ගැනීම සඳහා නිවැරදි ගිණුම් ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කළ යුතු බව.</p>

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මාස 1 සිට මාස 12 දක්වා කාල පරාසයක් සේවයට වාර්තා කර නොමැති ආරක්ෂක නිලධාරීන් 1009 දෙනෙකු සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග නියමිත කාලය තුළ ගැනීමෙන් තොරව සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් පාරිතෝෂික ලෙස රු.මිලියන 2.56 ක් වෙන්කිරීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලාභය එම ප්‍රමාණයෙන් උභත ගණනය වී තිබුණි.

සේවය හැරයාම නිසි පරිදි අදාළ ලියකියවිලි වලින් තහවුරු කිරීමෙන් අනතුරුව පමණක්, ඔහුට පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම සඳහා වන ලේඛණයෙන් අදාළ සේවකයින් ඉවත් කිරීමේ හැකියාවක් පවතින නිසා ඒ අනුව, කටයුතු කරනු ලැබේ.

සේවා ගිවිසුම් පරිදි සේවය හැරයාම නිශ්චිතව හඳුනාගැනීමටත් ඒ අනුව යාවත්කාලීනව ගිණුම් තැබීමටත් පියවර ගත යුතුය.

(ඇ) 2021.12.31 දිනට සමාගම විසින් නොගෙවූ VAT බදු මුදල රු. මිලියන 266.94 ක් වන අතර එම බදු මුදල 2022.11.05 දින දක්වාම ගෙවා නොතිබුණි. ඒ අනුව 2021.12.31 දිනට රු.136.8 ක දඩ මුදලක් ගෙවීමේ අවදානමක් පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

2021.12.31 දිනට හිඟව පැවතිය VAT බදු මුදල වන රු.මිලියන 266.94 ප්‍රමාණය සම්බන්ධයෙන් ගණනය කරනු ලැබූ දඩමුදල් පිලිගන්නා නමුත් ආයතනය සක්‍රීය බදු ගෙවන්නෙකු බව දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් තහවුරුවක් 2022.11.30 දක්වා ලබාදී තිබීම හා LRDC ආයතනය රාජ්‍ය සමාගමක් වීම හා ඒ මත පනතේ ප්‍රතිපාදනයන් සම්බන්ධයෙන් හා දඩ මුදල් සම්බන්ධයෙන් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව ලිහිල් ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කිරීම මත එම දඩ මුදලේ බලපෑම සෘජු ලෙස ආයතනයට අදාළ කරගත නොහැකි ය.

දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වක්‍රලේඛවලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය. එසේ නොමැතිනම් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ ලිඛිත එකඟතාවයක් ඇති කරගත යුතුය.

(ඈ) සමාගම විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වූ තොග හරිත සාමාන්‍ය මිල (WAC) ක්‍රමය යටතේ ගණනය කර තිබුණද, ප්‍රථම ලැබීම් ප්‍රථම නිකුත් කිරීම් ක්‍රමයට (FIFO) ගණනය කර තිබූ රු.මිලියන 3.94 ක් වූ වර්ෂයේ ආරම්භක තොගය සම්බන්ධයෙන් කිසිදු ගැලපීමක් සිදුකර නොතිබුණි.

2021 වර්ෂයේදී තොග ගණනය කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය FIFO සිට WAC ක්‍රමය වෙත මාරු කරන ලදී. 2021 ආරම්භක ශේෂය, පෙර වසර හා සන්සන්දනය වන නිසා, ආරම්භක තොගය සඳහා සැසඳුම් නොකරන ලදී.

මව් සමාගම සමඟ ඒකාකාර ගිණුම් ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කළ යුතුය.

(ඉ) නියැදි පරීක්ෂාවකට අනුව සමාගම විසින් මාර්තු මාසයේදී ආයතන 786 ක් සඳහා ආරක්ෂක සේවා වර්ග 5 ක් යටතේ සැපයූ සේවා වෙනුවෙන් නිලධාරීන්ගේ වැටුප් සැකසීම සඳහා පදනම් කරගෙන තිබූ සේවා මුර වාර ගණන 120,523 ක් වූ නමුත් එම සේවා වර්ග 5 යටතේ මාර්තු මාසය සඳහා අදාළ ආයතන වෙත ගිවිසුම් ප්‍රකාරව ඉන්වොයිස්ස් කර තිබූ සේවා මුර වාර ගණන 118,795 ක් විය. එම නිසා සේවාදායක ආයතන වෙත අඩුවෙන් ඉන්වොයිස්ස් කර තිබුණු සේවා මුර වාර ගණන 2,950 ක් වූ අතර ඒ සඳහා අඩුවෙන් ගිණුම් ගත කර තිබුණු ආදායම් මාර්තු මාසයට පමණක් රු.මිලියන 3.36 ක් විය.

2021 මාර්තු මාසයේ වැටුප් සැකසීම සඳහා පාදක වූ සේවා මුර සංඛ්‍යාව 120,523 ක් විය. බිල්පත් සැකසීම සඳහා යොදා ගන්නා ලද සේවා මුර සංඛ්‍යාව 118,795 ක් වන අතර වැටුප් සඳහා වූ සේවා මුර වාර්තා හා බිල්පත් සැකසුම් සඳහා වන සේවා මුර වාර්තා, සංසන්දනයන් තුලින්, තව දුරටත් විචලනයන් අවම කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

සත්‍ය වශයෙන් සේවයේ යෙදවූ සේවා මුර දින වලට අදාළව ඉන්වොයිස්ස් පිළියෙළ කළ යුතුය.

1.6 ලැබියයුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබියයුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ)සමාගම විසින් ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ (මව්) සමාගමට ග්‍රම්කයන් සැපයීමට (Man Power) ගිවිසුම් ගත වී තිබුණු අතර ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සමාගමට අයවිය යුතු ශේෂය රු.මිලියන 20.72 ක් වූ අතර එයින් රු. මිලියන 17.61 ක් වසරකට වඩා කාලයක සිටද, රු. මිලියන 1.73 ක් මාස 3 ත් 12 ත් අතර කාලයක සිටද අය විය යුතුව පැවතියද අදාළ ශේෂයන් අයකර ගැනීමට ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>මේ දක්වා කල් ගත වූ ණයගැති ශේෂයන්ගෙන් සැලකිය යුතු මුදලක් අයකර ගැනීමට අපොහොසත් විය. නමුත් ඉදිරියේදී මව් සමාගමේ මුදල් තත්වය යහපත් වූ පසු එය අයකර ගැනීමට කටයුතු කරනු ලැබේ</p>	<p>ලැබිය යුතු මුදල් කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ)සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සමාගමේ වෙළඳ ණයගැති ශේෂය රු. මිලියන 892.86 ක් වූ අතර ඉන් වර්ෂ 1ත් 2ත් අතර කාලයක් හිඟව පවතින ශේෂය රු. මිලියන 46.95 ක් ද, වර්ෂ 2 ත් 5 ත් අතර ශේෂය රු. මිලියන 64.41 ක් ද, වර්ෂ 5 ට වැඩි ශේෂය රු. මිලියන 17.88 ක් වුවද අදාළ ශේෂයන් අයකර ගැනීමට ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>මෙම සියළු විශ්ලේෂණාත්මක පැහැදිලි කිරීම් පිළි ගන්නා අතර, මේ වන විට එම ණයගැති ශේෂ සම්බන්ධයෙන් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය හා ජාතික ජල සම්පාදන මණ්ඩලය පූර්ණ දැනුවත් කිරීමක් කර ඇත. පියවරෙන් පියවර එම මුදල් අයකර ගැනීමේ ඉදිරි කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.</p>	<p>හිඟ ණයගැති ශේෂයන් කඩිනමින් නිරවුල් කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ඇ)සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සමාගම විසින් මිනිස් බල සැපයීම වෙනුවෙන් අයකර ගත යුතුව පැවති මුදල රු. මිලියන 164.57 ක් වූ අතර එය ඉකුත් වර්ෂයට වඩා රු. මිලියන 19.20 ක වැඩිවීමක් බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>මිනිස් බල සැපයුම වෙනුවෙන් අයවිය යුතු ශේෂයන්ගෙන් වසරකට හා ඊට වැඩි ණයගැති ශේෂයන් වැඩි මුදලක් මව් සමාගම නමින් පවතින අතර, ඉදිරියේදී එම තත්වය සනුටුදායක ලෙස විසඳෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.</p>	<p>හිඟ ණයගැති ශේෂයන් කඩිනමින් නිරවුල් කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සමාගමේ මේ සම්බන්ධයෙන් ඇති විශ්ලේෂණය තාක්ෂණික සේවා සැපයීම (Technological Solution), ආරක්ෂිත උපකරණ සැපයීම (Security Equipment) සහ ඉසව් හා තරඟාවලි (Events & Tournaments) යන අංශවල ණය ගැතියන්ගෙන් අයවිය යුතු ශේෂය රු. මිලියන 18.74 ක් වූ අතර එයින් රු. මිලියන 1.67 ක් වසර 2-3 ක් අතර කාලයක සිටද, කෙරවලපිටිය කසල අංගනයෙහි සමාගම විසින් සිදුකළ CCTV පද්ධතිය සවි කිරීම වෙනුවෙන් තවදුරටත් සංස්ථාවෙන් අයකර ගැනීමට සමාගම අපොහොසත්වී තිබූ රු. මිලියන 1.67 ක් වසර 4 කට වඩා වැඩි කාලයක සිටද අයවිය යුතුව පැවතුණි.

හිඟ ණයගැති ශේෂයන් කඩිනමින් නිරවුල් කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට ලැබිය යුතු උත්සව අත්තිකාරම් ශේෂය රු. මිලියන 10.24 ක් වූ අතර එයින් වසරකට වඩා වැඩි කාලයක සිට පැවත එන රු. මිලියන 5.72 ක ශේෂය අයකර ගැනීමට සමාගම විසින් ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.

වසරකට වැඩි රු. මිලියන 5.72න් බෝගෝමයක් අවිධිමත් ලෙස සේවය හැරගිය පුද්ගලයන්ට අදාළ ව අයවිය යුතු අත්තිකාරම් මුදල්ය. ඒවායෙන් යම් ප්‍රමාණයක් සේවය හැරයාම විධිමත් ලෙස භාරදීම සමඟ පියවනු ඇත.

ලැබිය යුතු අත්තිකාරම් කඩිනමින් නිරවුල් කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඊ) රු. මිලියන 892.86 ක් වූ මුළු ණය ගැති ශේෂයට අදාළව ලිපි 131 ක් මගින් ශේෂ සනාථන කැඳවා තිබුණද, එයින් විගණනයට ශේෂ සනාථ කර තිබුණේ ලිපි 21 කට අදාළව රු. මිලියන 96.67 ක් සම්බන්ධයෙන් වන ශේෂ සඳහා පමණි. ඉන් සනාථ ලිපි 13 ක් මගින්, ගිණුම් වල දැක්වුණු රු. මිලියන 105.50 කින් රු. මිලියන 38.19 ක් හෙවත් සියයට 36 කින් සමාගමේ දත්ත සමඟ එකඟ වී නොතිබුණි. සනාථ කිරීම් ඉදිරිපත් නොකළ ණය ගැති ශේෂය රු. මිලියන 796.19 ක් විය.

ණයගැති ශේෂ සනාථන ලිපි (Debtor's Confirmation) විගණන කාර්ය සඳහා මුලු ණයගැති ශේෂයම ආවරණය කරමින් පිලියෙල කරනු ලබන අතර, එම ලිපි සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීම ඉතාමත් පහළ මට්ටමක පවතින අතර, සනාථන ලිපි මගින් එකඟ නොවූ අගයන්ට ප්‍රධාන හේතුව වන්නේ ආයතන අතර පවතින ආදායම් හඳුනාගැනීමේ ක්‍රමවේදයන්හි වෙනස හා මාර්ගස්ථ මුදල් වේ.

ණයගැති ශේෂ සනාථන ලබා ගැනීම සඳහා කටයුතු කළ යුතුය.

(උ) කුලී නිවාස වලින් ඉවත් වී ඇති සහ බදු ගිවිසුම් කාලය ඉකුත් වී වසර 01 සිට 04 දක්වා කාලයක් ගතවී ඇතත් එම කුලී නිවාස හිමියන්ගෙන් අයවිය යුතු තැන්පතු 06 කට අදාළ රු. 533,000 ක මුදලක් 2022 අගෝස්තු වන විටත් අයකර ගැනීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.

කුලී නිවාස හිමියන්ගේ නැවත අයවිය යුතු තැන්පතු අයවිය යුතු තැන්පතු සම්බන්ධයෙන් විශ්ලේෂණයන් සිදු කර ඇති අතර ඒ අනුව, ඉදිරි ක්‍රියා මාර්ග ගැනීමට කටයුතු කරන ලෙස අදාළ නිලධාරීන්ට උපදෙස් ලබා දී ඇත.

1.6.2 ගෙවිය යුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය මත සමාගමේ වැට් බදු වගකීම ගණනය කිරීම මුදල් පදනම මත සිදු කර තිබුණ ද, ඒ මත සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ගෙවා නොතිබූ වැට් බදු වටිනාකම රු. මිලියන 379.41 ක් විය.	ගිණුම් වාර්තා අනුව ගෙවිය යුතු VAT මුදල් ශේෂය රු.මිලියන 379.41ක් වුව ද, VAT වශයෙන් 2021.12.31 දිනට ගෙවිය යුතු ශේෂය රු.මිලියන 286.29 ක ප්‍රමාණයකි. එයට හේතුව වන්නේ, ආයතනය ගිණුම් උපවිත පදනම මත පිළියෙල කරනු ලැබුව ද, VAT බදු මුදල් ගෙවනු ලබන්නේ මුදල් පදනම මත වීමයි.	ගෙවිය යුතු ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම් කඩිනමින් නිරවුල් කළ යුතුය.

1.7 සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවෙන් අයවිය යුතු ලෙස රු. මිලියන 167.07 ක් සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණු අතර සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාගමට ගෙවිය යුතු ශේෂය ලෙස රු. මිලියන 158.39 ක් දක්වා තිබුණි. ඒ අනුව ශේෂයන් දෙක අතර වූ රු. මිලියන 8.68 ක වෙනසට හේතු විගණයට ඉදිරිපත් නොවුණි.	LRDC ආයතනයට ලැබිය යුතු මුදල රු.මිලියන 167.07ක් වන අතර SLLDC ආයතනයේ පොත්වල එය ගෙවිය යුතු ශේෂයක් ලෙස සඳහන් වන්නේ රු. මිලියන 158.38 ක් වන අතර, ඒ අතර වෙනස රු.මිලියන 8.68ක් වේ.	ශේෂ අතර වෙනස්කම් සඳහා හේතු හඳුනාගෙන එකඟතාවයකට පැමිණිය යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අනුව ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සමාගමෙන් ලැබිය යුතු ලෙස රු. මිලියන 30.93 ක් දක්වා තිබුණද, ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ එය රු.මිලියන 29.57 ක් ලෙස දැක්වීමෙන් ඒ අතර රු.මිලියන 1.36 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය වුවද එම වෙනසට හේතු විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය.	මෙම වෙනසට හේතුව වන්නේ ආයතනය විසින් ඉඩම්ගොඩ කිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සමාගම වෙත නිකුත් කරන ලද රු.මිලියන 1.36 වටිනාකමින් යුතු බිල්පත් සහතික වී නොමැති නිසා එම ආයතනයේ පොත් වලට එම බිල්පත් ඇතුළත් නොවීමය.	විධිමත් පරිදි අදාළ සංශෝධන සිදු කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) සම්බන්ධිත පාර්ශව සමඟ සමාගම විසින් සිදු කරන ලද ගනුදෙනුවලට අදාළ ගිණුම් සමාගම විසින් වෙනම පවත්වාගෙන, ණය ගැනී හා ණය හිමි ගිණුම් සමඟ පොදුවේ පවත්වාගෙන යෑම හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ දක්වා තිබූ සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනුවල නිවැරදිතාවය තහවුරු කළ නොහැකි විය.	සම්බන්ධිත පාර්ශවයන් සඳහා වන ලැබිය යුතු ගිණුම් ගෙවිය යුතු ගිණුම් ආයතනය වෙත වෙනම හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කර ඇත. නමුත් Trade Receivable සඳහා පමණක් මෙම ලෙජර ගිණුම් සේවායෝජකයෙකු (Client) ලෙස හඳුනා ගැනීම කර ඇත.	සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු සඳහා වෙනම හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.8 නීති, රීති රෙගුලාසි හා කළමනාකාරිත්ව තීරණ යනාදියට අනුකූල නොවීම

නීති රීති රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)2003 ජූනි 02 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍ර ලේඛ අංක පීරීඩ් 12			
(i) 9.14.2 ඡේදය	ආයතනය විසින් පිළියෙල කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අනුමත කරන ලද ක්‍රියා පටිපාටි අත්පොත සඳහා වක්‍රලේඛය අනුව භාණ්ඩාගාර ලේකම් ගේ එකඟතාවය ලබාගත යුතු වුවත් එසේ ලබාගැනීමෙන් තොරව අභ්‍යන්තර ක්‍රියා පටිපාටි අත්පොත අනුව දිරි දීමනා ලෙස සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රු. මිලියන 11.50 ක් ගෙවා තිබුණි.	ඉදිරි ගෙවීම් වලදී නියමිත අනුමැතීන්ට යටත්ව ගෙවීම් කරන ලෙස අදාළ නිලධාරීන්ට උපදෙස් ලබා දෙන ලදී.	වක්‍රලේඛ උපදෙස්වලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.
(ii) 9.2 ඡේදය	වක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන පරිදි සමාගමේ තනතුරුවලට අදාළ වැටුප් ව්‍යුහය කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුමත කර ගෙන නොතිබූ අතර අනුමත කාර්යය මණ්ඩලය මහා භාණ්ඩාගාරයේ රාජ්‍ය ව්‍යවසාය දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි කර නොතිබුණි.	කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තු වක්‍රලේඛ 02/2016 අනුව වැටුප් හා තනතුරු සංශෝධනය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් 2020.01.01 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි සංශෝධනය කර ඇත. අදාළ වක්‍රලේඛය අනුව වැටුප් ගෙවීම් සිදු වුවත් ඒ සඳහා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබාගෙන නොමැත. මේ සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡා කර ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබේ.	බඳවා ගැනීම් හා උසස් කිරීම් පටිපාටිය සඳහා අදාළ අමාත්‍යාංශයේ හා රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තු වේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය. වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
(iii) 9.3.1 ඡේදය හා 2016 සැප්තැම්බර් 22 දිනැති අංක 30 දරන කළමනාකරණ සේවා වක්‍රලේඛය	සමාගමේ බඳවා ගැනීම් හා උසස් කිරීම් පටිපාටියක් සකස් කර එය අදාළ අමාත්‍යාංශයේ හා රාජ්‍ය ව්‍යවසාය දෙපාර්තමේන්තුවේ හා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුමැතිය ලබා ගත යුතු වුවත් එසේ ලබාගෙන නොතිබුණි. ද අනුමත කරවාගෙන නොතිබුණි.	-එම-	-එම-

- (ආ) 2011 අංක 10 ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු රීලග මස 20 දරණ ජාතිය දිනට පෙර දේශීය ආදායම් ගොඩනැගීමේ දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ප්‍රේෂණය කළ බදු (සංශෝධන) යුතු වුවද, 2018 හා 2019 වර්ෂවලට පනත 4 වන අදාළ රු. මිලියන 9.21 ක ජාතිය වගන්තිය ගොඩනැගීමේ බදු සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් ප්‍රේෂණය කිරීමට සමාගම කටයුතු කර නොතිබුණි.
- රු.මිලියන 9.21 ක් වන පෙර වර්ෂයන්ට අයත් (2018 හා 2019) දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ප්‍රේෂණය කළයුතු මුදල සම්බන්ධයෙන් අවධානය යොමුකොට ඇති අතර වාරික වශයෙන් හෝ ගෙවීමට ඉදිරියේදී කටයුතු කරනු ලැබේ.
- පනතේ විධිවිධාන වලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.
- (ඇ) 2006 අංක 08 සමාගම විසින් එක් එක් මාසයට දරණ එකතු කල අදාළව ගෙවිය යුතු වැට් බදු පසුව අගය මත එළඹෙන මාසයේ 20 වන දින හෝ (සංශෝධන) බදු එදිනට පෙර දේශීය ආදායම් පනත 11 වන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ප්‍රේෂණයන් කළ යුතු වුවත් 2019 සහ 2021 වර්ෂයන්ට අදාළව සේවාදායකයින් වෙතින් ලද වැට් බදු මුදල් වලින් රු.මිලියන 266.94 ක් 2022 ජූලි වන විටත් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ප්‍රේෂණය කර නොතිබුණි.
- 2019 හා 2021 වැට් බදු මුදල් බදු පනතට කොටසක් ප්‍රේෂණය නොහැකිවීම සම්බන්ධයෙන් වන නිරීක්ෂණය සිලීගන්නා අතර, 2021 වර්ෂය වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු වන රු.මිලියන 48 පමණ මුදල 2022 වසරේදී ප්‍රේෂණය කිරීමටත්, හිගහිටි වටිනාකම් ඉදිරියේදී නිරවුල් කිරීමටත්, සැලසුම් කරනු ලැබේ.
- බදු පනතට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. මිලියන 54.98 ක බදු පෙර ශුද්ධ ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූපී ඉකුත් වර්ෂයේ බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය රු. මිලියන 39.98 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.මිලියන 15.00 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය.

මෙම වර්ධනයට පරිපාලන හා අනෙකුත් වියදම් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව රු. මිලියන 35.90 කින් අඩු වීම හේතුවී තිබුණි. එම අඩුවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් පසුගිය වර්ෂයේ රු. මිලියන 47.89 ක අඩමාණ ණය අධි වෙන්කිරීම ආදායම් ලෙස හඳුනා නොගෙන පරිපාලන වියදම්වලින් අඩුකර දැක්වීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවී තිබුණි.

2.2 අනුපාත විශ්ලේෂණය

ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරුවලට අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ සමාගමේ ඇතැම් වැදගත් අනුපාත ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සසඳා පහත දැක්වේ.

	2021	2020
දළ ලාභ ආන්තිකය (ප්‍රතිශතය)	6.97	8.05
ශුද්ධ ලාභ ආන්තිකය (ප්‍රතිශතය)	2.59	2.1
ජංගම අනුපාතය (වාර ගණන)	1.64	1.54
ණයගැති පිරිවැටුම් අනුපාතය	2.49	2.61
ණය එකතු කිරීමේ කාලය (දින ගණන)	146	140

- (අ) ඉකුත් වර්ෂය හා සැසඳීමේදී සමාගමේ දළ ලාභය රු. මිලියන 10.43 කින් අඩුවී තිබුණු අතර ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාගමේ ආදායම රු.මිලියන 170.28 කින් වැඩිවී තිබුණද ආරක්ෂක සේවා නිලධාරීන්ට හා මිනිස් බල සැපයුම් සේවකයන්ට ගෙවන ලද අතිකාල වියදම් රු. මිලියන 119.98 කින් වැඩිවීම මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි. එමෙන්ම සේවා ලාභී ආයතන විසින්, සමාගම ඉදිරිපත් කළ ඉන්වොයිස් වලින් අඩුකරන ලද වටිනාකම ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව රු. මිලියන 11.47 කින් ඉහළ ගොස් තිබුණි.
- (ආ) ඉකුත් වර්ෂයේ 2.61 ක් වූ ණයගැති පිරිවැටුම් අනුපාතය හා දින 140 ක් වූ ණය එකතු කර ගැනීමේ කාලය සමාලෝචිත වර්ෂයේ පිළිවෙලින් 2.49 ක් හා 146 ක් වීම හා ණය එකතු කර ගැනීමේ කාලය දින 6 ක් දක්වා වැඩි වීම හේතුවෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාගමේ ණය කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ සතුටුදායක තත්ත්වයක් නිරීක්ෂණය නොවීය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාගම සිය ප්‍රධාන කාර්යාලීය ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම සඳහා අත්තිඩියේ පිහිටි පර්වස් 120 ක ඉඩමක් 2018 වර්ෂයේදී ප්‍රධාන මව් සමාගමෙන් වර්ෂ 30 ක දිගු කාලීන බදු පදනම මත රු. මිලියන 16.52 කට ලබා ගෙන තිබුණද, ඉදිකිරීම් කටයුතු 2022 ජූලි වන විටත් ආරම්භ කර නොතිබුණි.	ගොඩනැගිල්ල සම්බන්ධයෙන් වන මූලික සැලැස්ම සකස් කොට ඇති අතර, එම සැලැස්ම සම්බන්ධයෙන් අනුමැතිය මේ දක්වා ලබාගෙන නොමැත. රටේ පවතින අයහපත් ආර්ථික තත්වය මෙයට මූලික වශයෙන් හේතු වී ඇත.	අත්පත් කරගත් වත්කම් වලින් නිසි ප්‍රයෝජන ගැනීම සමාගමේ වගකීම වේ.
(ආ) සමාගම 2017 වර්ෂයේ පිළියෙල කළ සංයුක්ත උපාය මාර්ග වල ඇතුළත් උපාය මාර්ග ක්‍රියාවලියේ සඳහන් කාර්යයන් 35 කින් කාර්යයන් 11 ක් ඉටුකර ගැනීමට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් සමාගම කටයුතු කර නොතිබුණි.	ඉටු කරගැනීමට නොහැකි වූ කාර්යයන් ප්‍රධාන වශයෙන් ඉලක්ක ගත වී තිබෙන්නේ නව ව්‍යාපාරික උපාය මාර්ගයන්ට හා සැබැඳි කාර්යයන්ය. 2020 හා 2021 වර්ෂයන්හිදී රටේ පැවති වසංගත තත්ත්වය හේතුවෙන් නව ව්‍යාපාරික කාර්යයන්ට යොමුවීමේ ගැටළුකාරී තත්ත්වය මෙම ආයතනයටද බලපාන ලදී.	සංයුක්ත උපාය මාර්ග වල සඳහන් කාර්යයන් ඉටු කර ගැනීම සමාගමේ වගකීම වේ.
(ඇ) සේවකයෙකුගේ වැටුපෙන් ගෙවන වැටුප් අත්තිකාරම් මුදල් ගිවිසුම්ගත පරිදි අදාළ මාසවල වැටුප්වලින් අයකර ගත යුතු වුවද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් එලෙස අයකර නොගත් වැටුප් අත්තිකාරම් ශේෂය රු. මිලියන 2.39 ක් විය. එයින් රු. මිලියන 2.35 ක ශේෂයක් වර්ෂයකට වඩා වැඩි කාලයක සිට අය නොවී පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.	2021 වර්ෂය තුළද සේවක අත්තිකාරම් ලෙස ගෙවනු ලැබූ අත්තිකාරම් මුදල් හඳුනාගෙන ඒවා නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.	වැටුප් අත්තිකාරම් ගිවිසුම්ගත පරිදි අදාළ මාසවල වැටුපෙන් වාරික වශයෙන් අයකර ගත යුතු වේ.
(ඈ) අවස්ථා 6 කදී ලබා දී තිබූ එකතුව රු.462,400 ක් වූ තත්කාර්ය අතුරු අග්‍රිම කාර්ය නිම වී දින 14 සිට දින 263 ක් දක්වා පැවති කාල සීමාවන් ඉක්ම ගොස් පැවතියද අත්තිකාරම් ශේෂයක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් නිරවුල්	වියදම් සඳහා වන අත්තිකාරම් සම්බන්ධයෙන් මෙම විශ්ලේෂණය නිවැරදි අතර, මෙම ප්‍රමාදකාරී තත්වයන් අවම කොට සැලකිය යුතු ප්‍රගතියකින් මෙම කටයුතු සිදුකිරීමට අදාළ කාර්යයන්	විශේෂ අත්තිකාරම් අදාළ කාර්ය නිමවූ විගස පියවීමට කටයුතු

කිරීමට අපොහොසත්ව තිබුණි. එමෙන්ම සැලසුම් කර ඇති බවද දැනුම් දෙමි. කළ යුතුය.
 අවස්ථා 51 කදී නිලධාරීන් වෙත ලබා දී තිබූ රු.7,000 සිට රු.758,000 ක පරාසයක වූ එකතුව රු.3,278,250 ක අත්තිකාරම් මුදල් පියවීම සඳහා අදාළ කාර්යය නිමවී දින 32 සිට දින 307 දක්වා වූ කාලයක් ගත කර තිබුණි.

(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වූ මෙම නිරීක්ෂිත අඩුපාඩුව පිලිගන්නා අතර වාර්ෂිකව භාණ්ඩ
 රු.61,530,396 ක ජංගම නොවන වත්කම් මෙම වර්ෂයේ ඔක්තෝබර් තුන්වන සතිය සමීක්ෂණ
 සම්බන්ධයෙන් සමීක්ෂණයක් සිදු කර නොතිබූ තුළ මෙම ජංගම නොවන වත්කම් පවත්වා
 අතර ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණයේ ඇතුළත් එම සමීක්ෂණය ආරම්භ කිරීමට කටයුතු වත්කම්වල
 භාණ්ඩ සම්බන්ධයෙන් අවසන් වරට භාණ්ඩ සැලසුම් කර ඇත. භෞතික
 සමීක්ෂණයක් පවත්වා භෞතික නිරවද්‍යතාව පැවැත්ම තහවුරු
 පරීක්ෂා කිරීමට කටයුතු කර තිබුණේ 2018 කල යුතු වේ.
 වර්ෂයේදී ය.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) ව්‍යාපාර විවිධාංගීකරණය යටතේ 2017 වර්ෂයේදී විදේශ රටවල ආරක්ෂක අංශවල සේවය සඳහා ශ්‍රමිකයන් සැපයීමේ ව්‍යාපාරයක් සමාගම විසින් ආරම්භ කර ඒ සඳහා බලපත්‍රය ලබාගැනීමට හා අනෙකුත් වියදම් ලෙස රු.234,634 ක් වැයකර තිබූ නමුත් 2020 ජූලි වන විට එම බලපත්‍රය කල් ඉකුත්වී තිබුණි. කෙසේ වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා එම ව්‍යාපාරය මගින් රු.52,475 ක ආදායමක් රැස්කරගෙන තිබුණි. බලපත්‍රය අලුත් කර මෙම ව්‍යාපාරය ඉදිරියට කරගෙන යන්නේද යන්න සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් තීරණය කර නොතිබුණි.</p>	<p>මෙම නිරීක්ෂණය පිලිගන්නා අතර, වර්ථමානයේ රටේ පවතින ආර්ථික තත්වය සැලකිල්ලට ගෙන මෙම ව්‍යාපාරික කටයුත්ත ඉදිරියට සිදුකරනවාද යන්න ඉහළ කළමනාකරණය සමග සාකච්ඡා කර තීරණය කරනු ලැබේ.</p>	<p>ව්‍යාපාරය ඉදිරියට කරගෙන යාමේ ශක්‍යතාවය පිළිබඳ වධිමත් අධ්‍යයනයක් සිදුකර තීරණය කළ යුතු වේ.</p>
<p>(ආ) 2019 වර්ෂයේදී මුහුදු වැලි විකිණීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා ආරම්භ කළ බැංකු ජංගම ගිණුමෙහි වූ රු. 305,900ක ශේෂය 2019 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දක්වාම කිසිදු ගණුදෙනුවක් සිදු නොකර අක්‍රියව පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි.</p>	<p>මුහුදු වැලි විකුණුම් ව්‍යාපෘතිය සඳහා ආරම්භ කරන ලද රු.305,900 ක ශේෂයක් පවතින ජංගම ගිණුම වසා දැමීමට අවශ්‍ය කටයුතු ඉදිරියේදී සිදු කරනු ලැබේ.</p>	<p>අක්‍රිය ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතු වේ.</p>

<p>(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ බෝට්ටු සේවා ආදායම රු. මිලියන 2.51 ක් වුවද බෝට්ටු සේවය පවත්වාගෙන යාම සඳහා වර්ෂය තුළ දරන ලද තත්‍ය පිරිවැය රු. මිලියන 7.75 ක් වූයෙන් බෝට්ටු සේවය පවත්වාගෙන යාමෙන් රු. මිලියන 5.24 ක අලාභයක් සිදුව තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>බෝට්ටු සේවාව පවත්වාගෙන යාම නිසා රු. මිලියන 5.24 ක අලාභයන් 2021 වසර තුළ දැරීමට සිදු වූයේ, එය පූර්ණ කාර්යක්ෂමතාවයකින් යුතුව රටේ ඇති වූ විවිධ ප්‍රශ්න හමුවේ ක්‍රියාත්මක කළ නොහැකි වූ බැවිණි. ඉදිරියේදී පූර්ණ කාර්යක්ෂමතාවයකින් යුතුව පවත්වා ගැනීමට කටයුතු කරනු ලැබේ</p>	<p>බෝට්ටු සේවාව නැවත ක්රමවත්ව පවත්වාගෙන යාමට හෝ ඒ සඳහා මිලට ගෙන ඇති බෝට්ටු උපයෝජිතව නොපැවැත්වීමට පියවර ගත යුතු වේ.</p>
--	---	--

<p>(ඈ) සමාගම විසින් 2020 අප්‍රේල් 28 දින සිට ආරක්ෂක සේවා සපයනු ලබන පල්ලේකැලේ ජාත්‍යන්තර ක්‍රිකට් ක්‍රීඩාංගනය වෙනුවෙන් සේවාදායක ආයතනය සමඟ ලිඛිත ගිවිසුමකට එළඹීමට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>පල්ලේකැලේ ජාත්‍යන්තර ක්‍රිකට් ක්‍රීඩාංගනය වෙනුවෙන් සේවාලාභී ආයතනය සමඟ මේ වන විට ලිඛිත ගිවිසුමකට එළඹීමට අදාළ කෙටුම්පත් ගිවිසුමක් ඔවුන් වෙත යවා ඇත. බිල්පත් නිරවුල් කිරීමද මේ දක්වා නිසි පරිදි සිදු කර ඇත.</p>	<p>සේවාදායක ආයතන සමඟ විධිමත් ගිවිසුම්වලට එළඹ එම ගිවිසුම් ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු වේ.</p>
---	---	--

<p>(ඉ) වෙළඳපොළ අවශ්‍යතා හඳුනා නොගෙන 2018 වර්ෂයේදී රු. මිලියන 2.34 කට මිලදී ගත් Hand Held Metal Detectors with Chargers අයිතම 1000 කින් රු. මිලියන 1.18 ක් වූ අයිතම 506 ක්ද රු. මිලියන 11.98 කට මිලදී ගෙන තිබූ Metal Detectors අයිතම 9 කට අයත් උපකරණ 737 ක් හා රු. මිලියන 7.64 කට මිලදී ගෙන තිබූ අයිතම 32 කට අයත් CCTV උපකරණ 1113 ක් අලෙවි කර ගැනීමට නොහැකිවීමේ අවදානම හා වගකීම් කාලය ඉකුත් වීමේ අවදානම නිසා එම උපකරණ පිළිවෙලින් රු. මිලියන 0.40 කට, රු. මිලියන 6.79 කට හා රු. මිලියන 4.46 කට තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අගය කර තිබූ අතර ඒ අනුව එකතුව රු. මිලියන 9.15 ක මූල්‍ය අලාභයක් සිදුවී තිබුණි. මේ හේතුවෙන් එම උපකරණ මිලදී ගැනීම මගින් අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටුකර ගත නොහැකිව පැවතුණි.</p>	<p>2018 වසරේදී Hand Held Metal Detectors අයිතමයන් 9 හා CCTV උපකරණ මිලදී ගැනීමට හේතු වූයේ, රට තුළ ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් ඇති වූ අවිනිශ්චිත ස්වාභාවය හා ඒ හා සැබැඳි වෙළඳපොලයි. නමුත්, CCTV උපකරණ සම්බන්ධයෙන් මේ වන විටත් ආයතනය ලාභ උපයමින් සිටින අතර, Metal Detectors අයිතමයන් 9 සඳහා මේ වන විට පැහැදිලි වෙළඳපොලක් නිර්මාණය වී නොමැත. ඒ සම්බන්ධ අලෙවිය උදෙසා පුවත්පත් දැන්වීම් පල කොට සුදුසු සැපයුම්කරුවන් සොයා ගැනීමට ආයතනය විවිධ පියවරයන් ගත්තත් එම උත්සාහයන් ව්‍යාර්ථ විය.</p>	<p>වෙළඳපොළේ අවශ්‍යතාවය නිවැරදිව තක්සේරු කර අවදානම කළමනාකරණය කර ගනිමින් අලෙවි කරගත හැකි ප්‍රමාණයන්ගෙන් තොග මිලදී ගත යුතු වේ.</p>
--	--	---

3.3 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) සමාගමේ ආරක්ෂක නිලධාරීන් හා නිලධාරිනියන්ට සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා නිල ඇඳුම් කට්ටල 6,500 ක් රු. මිලියන 8.90 කට 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට පෙර සැපයීමට එකඟව ප්‍රසම්පාදනය කිරීමට කටයුතු කර තිබූ නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් සැපයුම්කරු විසින් සපයා තිබූ නිල ඇඳුම් කට්ටල ගණන 1,691 ක් පමණක් විය.</p>	<p>2022 වර්ෂයේ රට තුළ පැවති කොවිඩ් 19 තත්ත්වය නිසාත් ඇඳුම් කට්ටල මැසීම සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය ආනයනය නොවීම නිසාත් එම ඇඳුම් කට්ටල මැසීම ප්‍රමාද වී ඇත. මේ වන විට ඔවුන් විසින් එම ඇඳුම් කට්ටල සපයා ඇත.</p>	<p>වර්ෂය සඳහා අවශ්‍ය නිල ඇඳුම් වර්ෂය ආරම්භයේදීම ලබා දීමට හැකිවන පරිදි ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියා පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීම.</p>
<p>(ආ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 2.12 වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රසම්පාදන / තාක්ෂණ ඇගයීම් කමිටු සාමාජිකයන් විසින් ප්‍රසම්පාදන කටයුතුවල රහස්‍යභාවය ආරක්ෂා වන ආකාරයේ ප්‍රකාශනයක් ලබාදිය යුතු වුවත් රු.11,079,000 ක ප්‍රසම්පාදන අවස්ථා 09 කදී එවැනි ප්‍රකාශනයන් ලබා දී නොතිබුණි.</p>	<p>අප ආයතනය වෙත සංස්ථාව විසින් ප්‍රසම්පාදන කමිටුවක් පත් කර එවා ඇති අතර එම ප්‍රසම්පාදන මණ්ඩලය එම වසර පුරා බලාත්මක වේ. රහස්‍යභාවය සුරකින ප්‍රකාශන ලබා ගැනීමට අපොහොසත් වී ඇති බව පිළිගන්නා අතර එය ඉදිරියට සිදුකිරීම සඳහා උපදෙස් ලබා දී ඇත.</p>	<p>ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාමාර්ගවලදී මාර්ගෝපදේශවලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතු වේ .</p>
<p>(ඇ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 5.4.4 වගන්තිය ප්‍රකාරව, ප්‍රසම්පාදන කාර්යයන් සඳහා අත්තිකාරම් ගෙවීමේදී, අත්තිකාරම් සඳහා බැංකු සුරක්ෂණයක් ලබාගත යුතු වුවත් රු.5,140,000 ක ප්‍රසම්පාදන අවස්ථා 04 දී සමාගම විසින් බැංකු සුරක්ෂණ ලබාගෙන නොතිබුණි. එසේම ඉහත පටිපාටියෙහි 5.3.11 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව මුළු පිරිවැයෙන් සියයට 1- 2 ත් අතර මුදලකට සමාන ලංසු සුරක්ෂණයක් සෑම ලංසුවක් කැඳවීමේදීම ලබාගත යුතු වුවත් එම අවශ්‍යතාවයට අනුවද කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>රටතුළ පැවති කොවිඩ් තත්ත්වය හේතුවෙන් සැපයුම්කරුවන්ගේ මූල්‍යමය තත්ත්වය සලකා බලා එම සුරක්ෂණ ලබා නොගන්නා ලදී.</p>	<p>ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාමාර්ගවලදී මාර්ගෝපදේශවලට අනුකූලව අදාළ සුරක්ෂණ ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු බව .</p>
<p>(ඈ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 8.9.1 වගන්තිය ප්‍රකාරව, සියළු රු.500,000 ඉක්මවන භාණ්ඩ හෝ සේවා කොන්ත්‍රාත්තු සඳහා අදාළ අනුමත ආකෘතිය මගින් සැපයුම්කරුවන් විධිමත් ගිවිසුමකට එළඹිය යුතු වුවත් සමාගමේ රු.530,000 සිට රු.2,000,000 දක්වා වූ කොන්ත්‍රාත් 08 ක් සඳහා කොන්ත්‍රාත් ප්‍රදානයේදී ගිවිසුම්වලට එළඹීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>නිගමනය පිළිගන්නා අතර අවශ්‍ය නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ඉදිරියේදී ගනු ඇත.</p>	<p>ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාමාර්ගවලදී මාර්ගෝපදේශවලට අනුකූලව සැපයුම්කරුවන් සමඟ විධිමත් ගිවිසුමකට එළඹීම අනිවාර්ය වේ.</p>

(ඉ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2 වගන්තිය ප්‍රකාරව අවම වශයෙන් වසර තුනක කාලයක් සඳහා ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් වන පරිදි ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම සකස් කළ යුතු හා එලඹෙන වර්ෂය සඳහා වූ ප්‍රසම්පාදන කටයුතු ප්‍රසම්පාදන අත්පොතේ 4.2.1 ඡේදය අනුව විස්තරාත්මක කරුණු ඇතුළත්ව ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කළ යුතු නමුත් ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

ආයතනයේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාකාරිත්වයන් අවම වීම මත, මේ තත්වය සිදු වූ අතර, ඉදිරි වර්ෂ වල එම තත්වය අවම කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ

මාර්ගෝපදේශ පරිදි තෙවාර්ෂික සැලැස්ම හා වාර්ෂික ප්‍රසම්පාදන සැලසුම් පිළියෙල කිරීමට කළමණාකරණය කටයුතු කළ යුතු වේ.

3.4 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණ

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට සමාගමේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 91 ක් වූ අතර එදිනට තත්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය 87 ක් වූයෙන්, එදිනට සමාගමේ පුරප්පාඩු සංඛ්‍යාව 4 ක් වූ අතර අතිරික්ත කාර්ය මණ්ඩලය 4 ක් වී තිබුණි. මීට අමතරව අතිරික්ත කාර්ය මණ්ඩලය 4 ක් විය.

අතිරික්ත කාර්ය මණ්ඩලය පහත පරිදි වේ.
කළමණාකරු (පාලන) වෙනුවට පරිපාලන නිලධාරී (ලංසු කැඳවීම්) ලෙස ආයතනයේ අවශ්‍යතාවය මත අනුයුක්ත කර ඇත.

සමාගමේ අවශ්‍යතා සඳහා කාර්ය මණ්ඩලය අනුමත කර ගත යුතු වන අතර එම කාර්ය මණ්ඩලය පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු කළ යුතු වීම.

ආරක්ෂක කළමණාකරු -
SLLDC සඳහා සපයනු ලබන ආරක්ෂක සේවා කටයුතු සුපරීක්ෂණය සහ විධිමත් කිරීම සඳහා අනුයුක්ත කර ඇත.
විශේෂ ව්‍යාපෘති නිලධාරී -
SLLDC හි වැඩ ව්‍යාපෘතිය සඳහා යොදවා ඇති අතර ඔහුගේ වැටුප් ප්‍රතිපූර්ණය සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී.
වැටුප් කළමණාකරන නිලධාරී - මෙම තනතුරට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය මත පත්කර ඇත.

(ආ) වර්ෂය තුළ පුවත්පත් දැන්වීම් පළ නොකර හා සම්මුඛ පරීක්ෂණයකින් තොරව සම්බන්ධීකරණ තනතුරු 1 ක් සඳහාද, කළමනාකරණ සහකාර තනතුරු 04 ක් සඳහාද රියදුරු තනතුරු 02 ක් ද වශයෙන් නිලධාරීන් 7 ක් බඳවාගෙන තිබුණි.

රාජකාරි කටයුතු අධිකවීම මත මෙම සේවක පුරප්පාඩු කඩිනමින් පිරවීමට කටයුතු කරන ලදී. කෙසේ වුවද ඉදිරි බඳවාගැනීම් වලදී පුවත්පත් දැන්වීම් පලකර නියමිත ක්‍රියා පටිපාටියට අනුව සේවක බඳවාගැනීම් සිදු කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

බඳවා ගැනීම් පටිපාටියට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව වෙත සමාගමේ නිලධාරීන් 6 දෙනෙකු නිදහස් කර තිබූ අතර සමාගම විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී එම නිලධාරීන් වෙනුවෙන්

2021 වර්ෂයේ SLLDC සඳහා පූර්ණ වශයෙන් යොදවන ලද නිලධාරීන් සඳහා ගෙවන ලද වැටුප් ප්‍රතිපූර්ණය සඳහා අවශ්‍ය මූලික කටයුතු සිදුකර

වෙනත් ආයතනවලට නිදහස් කිරීම ගැටළු සහගත වන අතර සමාගම එම නිලධාරීන් වෙනුවෙන් වැය

රු.3,908,459 ක් වැය කර තිබුණි. එම මුදල් 2022 ජූලි වන විටත් මව් සමාගමෙන් ප්‍රතිපූර්ණය කරගෙන නොතිබුණි.

ඇත.

කල මුදල් ප්‍රතිපූර්ණය කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ආරක්ෂක සේවය සඳහා නිලධාරීන් 1417 ක් බඳවා ගෙන තිබුණු අතර සේවයේ යෙදී සිටි නිලධාරීන් 1520 දෙනෙකු සේවයෙන් ඉල්ලා අස්වී හෝ නොදන්වා අතහැර ගොස් තිබුණි. මෙසේ නිලධාරීන් සේවය අතහැරයාම සමාගමේ ආරක්ෂක සේවා ආදායම් අඩුවීමට හේතුවී තිබුණි. මෙසේ සේවකයින් නොකඩවා සේවය අතහැර යාමට හේතු ඇගයීමක් කර අවශ්‍ය ක්‍රියා මාර්ග ගැනීමට 2022 අගෝස්තු දක්වාම කටයුතු කර නොතිබුණි.

ආරක්ෂක සේවය සඳහා 8 ශ්‍රේණිය සමත් සේවකයින් කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බඳවා ගනු ලැබේ. මෙකී සේවකයන් නිරන්තරයෙන් නොදන්වා සේවයට වාර්තා කිරීම, සේවයෙන් ඉල්ලා අස්වීම ද සිදු වෙයි.

සමාගමේ ආදායම් ප්‍රභවයන් ස්ථාවරව පවත්වාගෙන යාමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

4. ගිණුම් කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

4.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>මහා භාණ්ඩාගාරයේ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කරන ලද අංක 01/2021 සහ 2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයෙහි සඳහන් පරිදි සමාගම විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ අවසන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2022 පෙබරවාරි 28 දිනට පෙර ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් මාස 03 ක් පමණි එනම් 2022 මැයි 27 දින මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර තිබුණි.</p>	<p>2021 වසරේ මූල්‍ය වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීමේදී ඇති වූ ප්‍රමාදය පිළිගන්නා අතර, 2022 වසරේදී එම තත්වය නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.</p>	<p>චක්‍රලේඛ උපදෙස් පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමේ කටයුතු කළ යුතු බව.</p>

4.2 වාර්ෂික වාර්තා පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛ අංක 01/2021 6.6 ඡේදය ප්‍රකාරව සමාගම විසින් මූල්‍ය වර්ෂය අවසාන වී දින 150 ක් ඇතුළත වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කළ යුතු වුවද මෙම සමාගම ආරම්භ කළ වර්ෂයේ සිටම වාර්ෂික වාර්තා පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කර නොතිබුණි.</p>	<p>අදාළ චක්‍ර ලේඛය පරිදි සමාගමේ වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.</p>	<p>චක්‍රලේඛ උපදෙස්වලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.</p>

4.3 වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>අංක 01/2014 හා 2014 පෙබරවාරි 11 දිනැති රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛ 5 (2) ඡේදය හා අංක 12 හා 2003 ජුනි 02 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 5.1.3 වගන්තිය ප්‍රකාරව සංයුක්ත සැලැස්ම පදනම් කරගෙන ඉදිරි මුදල් වර්ෂයේදී ක්‍රියාවට නැංවීමට අපේක්ෂිත වානිජ ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙල කළ යුතු අතර එම ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම මුදල් වර්ෂය ආරම්භ වීමට දින 15 කට කලින් පිළියෙල කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අනුමත කිරීමෙන් පසු රේඛීය අමාත්‍යාංශය රාජ්‍ය ව්‍යවසායකත්වය පිළිබඳ දෙපාර්තමේන්තුවට, මහා භාණ්ඩාගාරය හා විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතු නමුත් එසේ පිළියෙල කර ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.</p>	<p>ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2022 වසර සඳහා පිළියෙල කොට ඇත.</p>	<p>වාර්ෂිකව ක්‍රියාකාරී සැලසුම් පිළියෙල කර එයට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.</p>

4.5 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තුගත ශුද්ධ ලාභය තත්‍ය ශුද්ධ ලාභය සමඟ සැසඳීමේදී සියයට 31.2 ක විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමණාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>සමාලෝචිත වර්ෂයේ අයකර ගත් ශුද්ධලාභය තත්‍ය ලාභය හා සැසඳීමේදී සියයට 31.2 ක විචලනය වෙනුවෙන් කළ ද ආයතනයේ ප්‍රතිඵලය බලාපොරොත්තු ළඟා වූයේ ද නැත්ද යන්න විශ්ලේෂණයේදී අය වැය ඉතා වැදගත් කාර්යභාරයක් සිදු කරනු ඇත.</p>	<p>අයවැය කළමනාකරණ පාලන උපකරණයක් ලෙස යොදාගත යුතුය.</p>